

SANCTUARUL TEHNICII MODERNE

Operatoarele profesionale introduceau datele de zece ori mai repede ca în calculul manual și preferau VDT-urile verzi, cu tastaturile nemțeste FOTO: Mircea Hudek/AGERPRES

Sanctuarul tehnicii moderne era considerat, înainte de 1990, Centrul de calcul, loc rezervat doar celor „iluminați”, bine păzit, accesul se făcea cumva controlat, pe bază de autorizație, și era unul din puținele locuri în care exista aer condiționat. Am stat de vorbă cu unul din cei care în 1989 lucrau ca astfel de minuni tehnologice, Constantin Teodorescu, șeful oficiului de calcul la Trustul de Instalații de Automatizări, Filiala Brăila. În '89, calculatoarele moderne cu care era dotat centrul erau Felix-ul C-256 sau

Coral-ul. Acestea aveau nevoie de o temperatură constantă ca să poată lucra, așa că „Tovarășul Director” nici nu se împotriva atunci când șeful oficiului de calcul îi cerea necesarul de echipamente pentru climatizare, altfel calculatorul nu lucra. „În zilele de vară, când climatizarea nu mai funcționa, temperatura trecea de 35 de grade «în sală» și, de cele mai multe ori, Coral-ul rămânea blocat cu ledurile înghețate într-o poziție. În acele momente se declanșa tragedia, telefoanele sunau, șefii de direcție

veneau îngrijorați să vadă dacă până mâine le iese listing-ul la gestiune”, își aduce aminte Teodorescu.

Coral

Coral-ul era un dulap mare cam cât un frigider cu congelator, plin cu plăci cu circuite care trebuiau curățate cu gumă de șters pentru că se mai oxidau. Toată memoria de care dispunea era 1024 Ko, adică 1 MegaOctet, adică mai puțin decât memoria oricărui telefon mobil din ziua de astăzi, deci de 8.000

de ori mai puțină decât memoria lui Nokia N95. Însă Coral-ul era la vremea aceea unul din calculatoarele moderne. Sistemul de operare, RSX-11, o copie a VAX-VMS-ului de la americani, era un sistem considerat cu mult mai performant și mai flexibil decât cel instalat pe Felix-uri care venea de la francezi. Prin anul '80, se obținea acces doar la Felix-uri și premianții la IBM-uri, la care programele se încărcu cu cartele perforate.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

12 iunie (Luni)
Soarele a răsărit la 5:31, a apus la 21:00
Luna a răsărit la 14:23, a apus la 1:37
Sărbătoare creștină: Cuvioșii Onufrie Egipteanul și Petru Atonitul

S-a întâmplat la

12 iunie 1989

● Un autobuz încărcat cu pasageri, care circula pe o șosea cu multe serpentine ce urma cursul râului Daratana, din Bangladesh, a părăsit carosabilul, prăbușindu-se în apă. Intervenția echipelor speciale a dus la salvarea a opt persoane, dar alte aproape 40 s-au înecat
● În cursul scufundării unui feribot în Golful Inhambane, situat la

450 km nord de Maputo, cel puțin 78 de persoane și-au pierdut viața
● Akbar Hashemi Rafsanjani a fost reales în funcția de președinte al Parlamentului Iranului, întrunit în sesiune la Teheran, pentru încă un an

● „Expoziția de carte, documente și artă consacrată centenarului Mihai Eminescu” s-a deschis în București

● Algeria, Marocul, Tunisia, Iahahiria Arabă Libiană și Mauritania, cele cinci state membre ale Uniunii Maghrebului Arab (UMA), au decis constituirea unui parlament regional, cu sediul în Alger

● Au avut loc o serie de manifestări dedicate centenarului lui Mihai Eminescu la Iași, Pitești, Botoșani

● Lucrările Consiliului Ministerial al CEE au început la Luxemburg
Ramona VINTILA

JURNALE PERSONALE

12 IUNIE

Un fost militant al partidului socialist român, pe vremuri muncitor, fost deținut politic, în vârstă de 80 de ani, a scris din fundul Dobrogei, de la Medgidia, lui Bettino Craxi, șeful partidului socialist italian! A fost, spun italienii, primul semn de patruzeci de ani încoace, amintind de existența partidului socialist român, dizolvat în 1947!

Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micaela Slăvescu. Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 300

Fac cele trei ore cu ușurință. Picioarul s-a mai dezumflat și se pare că îmi dă pace. Dar tot el, picioarul beteag, m-a

ajutat să nu fiu convocat la „Casa științei” (cică e „făcută” de Nicu Ceaușescu), unde elevii noștri merg să „facă” din trupurile lor un „porumbel al păcii” pentru „Cântarea României”. De o săptămână stau ore întregi în soare, în ploaie, insectați, infometați și „construiesc” porumbelul uriaș (!) în mișcare. Comicii noștri îi spun „Cioara vopsită”. E un spectacol grandios, spun cei care merg acolo, un spațiu enorm, regizori și profesori, cu portavoce, comenzi, falfăiri din aripi, ca și cum porumbelul ar zbura, se strigă lozinci de pace și de adorație pentru Genialii conducători (...)

(Continuare în pag. a II-a)

DRUM CĂTRE LIBERTATE

A reușit „să fugă” abia a șaptea oară

La începutul lunii iunie 1989, după șase tentative eșuate de a fugi din România, Ovidiu Hada reușea să treacă Dunărea înot în Iugoslavia. Avea aproape 23 de ani și își dorea să fie liber. Câteva luni mai târziu pășea pe pământ american. Tot în iunie, 19 ani mai târziu, a devenit primarul municipiului Hunedoara.

Prima tentativă, la 16 ani

Ovidiu Hada este fiul cel mai mare al păstorului pentecostal Gligor Hada din Hunedoara. Ani în șir, familia sa a fost hărțuită de Securitate atât pentru convingerile religioase, cât și pentru legăturile cu străinii. Încet, încet, lui Ovidiu Hada i-a încolțit în minte un gând: să fugă din țară.

Familia Hada avea o rudă care locuia în străinătate, în Germania. Copil fiind, Ovidiu Hada a înțeles de la familia unchiului său ce înseamnă libertatea. La 16 ani a luat decizia să fugă din țară. „Am înțeles foarte devreme că într-o zi voi încerca să fug din România. Familia mea era urmărită, tracasată de Securitate. Ne spuneau mereu că nu există o lume liberă, că tot ceea ce credem sau ceea ce ni se povestea de către rudele noastre sunt doar minciuni, că

nu există nici o libertate la care noi visam. Știam care este adevărul și îmi doream din ce în ce mai mult să fug, să scap. Prima oară am încercat să plec din țară la 16 ani. Am fugit la Reșița să trec granița. Apoi, am mai încercat de încă cinci ori să fac acest lucru, pe uscat. Aveam două trasee pe care am încercat. Le cunoșteam de cineva, care se oferea să le dea doar celor în care avea încredere. Pur și simplu nu am reușit atunci. Îmi doream atât de mult să plec din țară, încât astăzi cred că în oraș se știa că vreau să fug”.

Planul

Știa că într-o zi va reuși să scape. Știa ce lucruri trebuie să aibă la el. Își urmărea visul, chiar dacă știa că ar putea să sfârșească în mod tragic. A riscat cam totul. „În 26 aprilie 1989 îmi băgasem lichidarea la zi. Lucram în combinatul de la Hunedoara, ca electrician, la Linia Fină, la sala de comandă. Am spus în oraș că vreau să plec la Râul Mare, ca șofer, și pentru asta trebuia să renunț la serviciul din combinat.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

În prima zi a săptămânii, Nicolae Ceaușescu va fi discutat la ședințele Cabinetului 1 impresiile cu care rămăsese din vizita-fulger din apropierea Bucureștiului. De Sfânta Dumnică, „Tovarășul” inspectase câteva CAP-uri din județele Ilfov, Ialomița, Călărași. La 11 iunie se impliniseră 40 de ani de la crearea Militei. Cu ocazia aniversării, s-a organizat o adunare festivă care a trecut în revistă „realizările” instituției. În multitudinea de sărbători oficiale și neoficiale, până și cartoful avea ziua sa. La Suceava, de „ziua cartofului”, specialiștii au dezbătut direcțiile „noii revoluții agrare”.

„Indicații prețioase” din lanurile de orz și grâu

În prima zi a săptămânii, Nicolae Ceaușescu va fi discutat la ședințele Cabinetului 1 impresiile cu care rămăsese din vizita-fulger din apropierea Bucureștiului. Cu o zi în urmă, renunțase la obișnuitele plimbări-inspecții pe malul Dâmboviței, pe șantiierul de amenajare a râului ce străbate Bucureștiul. A preferat, în schimb, o vizită de lucru la CAP-urile din județele Ilfov, Ialomița și Călărași. „Tovarășul” dorea să vadă de pe teren cum începuse acțiunea „Seceris '89”, așa cum nu-

miseră autoritățile campania agricolă de vară. L-au însoțit pretutindeni, reținând cu grijă „indicațiile prețioase”, Barbu Petrescu (prim-secretar al Comitetului municipal București al PCR), Silviu Curticeanu (secretar al CC al PCR), reprezentanții Ministerului Agriculturii, șefii județenilor de partid și specialiști. Prima „unitate agricolă” vizitată a fost CAP Gruui (jud. Ilfov), unde sute de „oameni ai muncii” l-au aclamat pe „marele ctitor”. Ceaușescu și însoțitorii au intrat apoi în lanurile de orz și grâu. Deși mulțumit de mărimea spicelor, a împărțit câteva indicații despre dublarea producției de tomate. Apoi a plecat spre următorul obiectiv, CAP Miloșești (jud. Ialomița). Aici, în plus față de inspecția din lan, „factorii locali” au pregătit din timp și o expoziție de legume și fructe de sezon, alese pe sprânceană.

Soiul Fundulea 4, un succes al „noii revoluții agrare”

La IAS Slobozia, președintele și soita sa au asistat la recoltarea orzului. Noul soi de grâu, Fundulea 4, unul dintre succesele „noii revoluții agrare”, i-a fost prezentat de către o echipă de specialiști. Productivitatea ridicată a soiului, de până la 9.000 kg la

hectar, trebuie să îl încântă pe Ceaușescu. Mai departe, elicopterul prezidențial a zăbovit la CAP Dragoș Vodă (jud. Călărași), unde a fost întâmpinat de Cornel Pacoste (vice-prim-ministru al Guvernului) și Ioan Foriș (prim-secretar al Comitetului județean al PCR din Călărași). Cei doi au însoțit delegația la obișnuita de-acum plimbare printre spicele de orz și grâu, printre combine și baloți de paie. Și aici au avut în mână cărțile de lașă, relate presa, de vreme ce producția locală depășise prevederile inițiale. „Pentru anul următor trebuie dublate cifrele de producție”, le-a spus însă Ceaușescu. Periplul dumical al „Tovarășului” s-a încheiat la CAP Gurbănești, „unitate” frunțoasă a întrecerilor socialiste, unde 90% din suprafața agricolă era irigată. Și aici, lui Ceaușescu i-au fost prezentate soiuri noi și hibridi de grâu, orz, orzoaică și porumb.

Miliția, 40 de ani de „vigilență revoluționară”

La 11 iunie se impliniseră 40 de ani de la crearea Militei. Cu ocazia aniversării, s-a organizat o adunare festivă care a trecut în revistă „realizările” instituției.

(Continuare în pag. a II-a)

DE-ALE GAZETĂRII

București, München, Los Angeles

După aproape 20 de ani de carieră, în presa audiovizuală din România lui Ceaușescu, Valentin Verzeanu „a ales libertatea”, după cum suna o expresie la modă imediat după Revoluție. În 1985 a cerut azil politic în Germania Federală și, un an mai târziu, în Statele Unite ale Americii. Anul tuturor răsturnărilor, 1989, l-a găsit în California, la Los Angeles, angajat al unei mari companii. Nu și-a uitat niciodată meseria inițială, continuând să colaboreze la postul de radio Vocea Americii, precum și la publicațiile românești din diaspora - Săptămâna müncheneză, Curentul, Universul, Lumea liberă românească, Meridianul românesc. Valentin

Verzeanu este un bun cunosător al culiselor presei, atât cea oficială, a regimului comunist de la București, cât și ale publicațiilor exilului. Cu detașarea pe care îi-o dă trecerea timpului și cu mult haz, bogata experiență jurnalistică a fost ascultată în hărție. A rezultat astfel un amplu volum memorialistic. Cum se realizau emisiunile la radio și la televiziune, ce presupunea „munca de teren”, care era atmosfera din redacția economică a Televiziunii Române, „schimburile de experiență” în „țările frățești”, relațiile cu colegii, cu partidul, cu „Tovarășul”, experiența de peste ocean, diferențele dintre presa de la București și cea din lumea liberă -

toate acestea și multe altele se regăsesc în volumul de memorii scris de domnul Valentin Verzeanu. Prin amabilitatea domniei sale, începem publicarea unor fragmente din amintitul volum.

La plecarea din România, Valentin Verzeanu a nădăjduit că va putea practica gazetăria și în Occident. Numai că socoteala de acasă nu prea s-a potrivit cu cea de la München și de la Los Angeles. Prezentăm în continuare încercările domniei sale de a continua gazetăria în Occident, așa cum au fost ele rememorate de protagonist. (C.D.)

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Viață de student

În '89, Tatiana Miu era studentă în anul al II-lea la Universitatea „Gheorghe Asachi” din Iași. Își amintește cu plăcere de anii de studenție, în special de viața din cămin și de chefurile date în „sala de lectură”, transformată peste week-end în discotecă. Pentru că a avut ocazia să experimenteze pe propria piele viața de student înainte și după '89 (ultimii doi ani de facultate i-a făcut în Capitală), îi este ușor să facă o

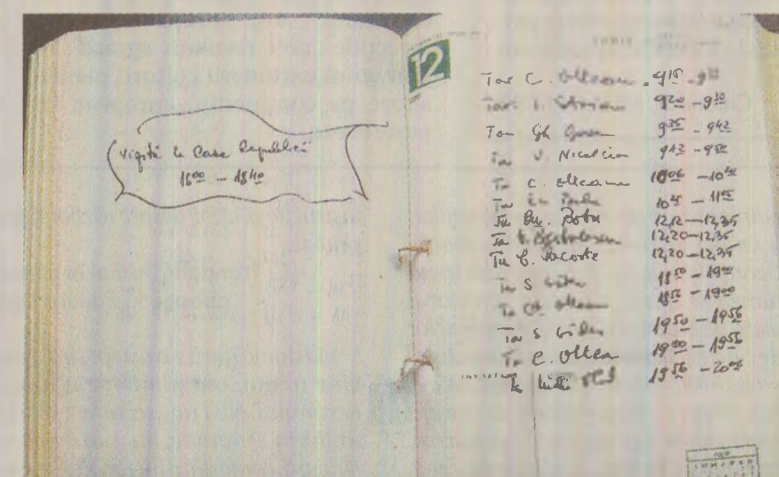
paralelă între cele două. Tatiana este categorică atunci când o întrebă în ce perioadă a fost mai bine... „Înainte de '89, pentru că nu aveam nici o grijă. Aveam o bursă socială de 650 de lei, cartela de cantină și mult timp liber. Stăteam într-un cămin de fete, foarte curat, fără mizerie, gândaci sau șoareci, pentru care plăteam 60 de lei pe lună. Mâncarea de la cantină era puțină, dar bună, și costa 180 de lei pe lună.

Asta dacă ne cumpăram cartela. La liber, plăteam un pic mai mult. Singurul inconvenient era trezitul noaptea în cap, pentru că la 8:30 nu mai găseai pe nimeni la cantină. Meniul era obișnuit: dimineața primeam ceai cu pâine prăjită și cu gem, sau ouă ochiuri. Dacă aveam poftă de cafea, cumpăram de la studenții străini.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Urmărind notațiile de luni, 12 iunie 1989, ai putea zice că aceea a fost ziua secretarului CC cu propagandă, generalul Constantin Olteanu. De patru ori a fost chemat la Cabinetul 2! Prima dată între orele 9:15-9:30, întrederea suprapunându-se parțial și cu prezența lui Ion Stoian, de asemenea secretar al CC al PCR în acel moment. Peste o jumătate de ceas, Olteanu va fi rechemat (10:06-10:30). A treia și a patra oară, împreună cu Suzana Gădea (orele 18:50-19:00; 19:50-19:56). Discuțiile vor fi fost „la zi” - festivitățile dedicate centenarului morții lui Eminescu. A doua zi, la Ateneu, era planificată o mare adunare festivă. La Cabinetul 2 s-a definitivat, probabil, scrisoarea ce urma a fi citită cu acest prilej din partea secretarului general. Nu este exclus ca și comunicările științifice aprobate spre prezentare să fi fost revăzute la acest nivel. Participanții la simpozionul de la Ateneu se așteptau la un prezidiu în

frunte cu secretarul general. Dar, după cum își va aminti Constantin Olteanu peste ani, Emil Bobu a fost mesagerul lui Ceaușescu (în prezua adunării fusese și el chemat de două ori la Cabinetul 2). Bobu i-a citit mesajul. La comemorarea a 50 de ani, Carol al II-lea participase la

Academia Română. A consemnat apoi în memoriile sale că mai mulți academicieni - Rădulescu-Motru, printre alții - cuvântaseră despre poet. Niște oameni atât de mici să vorbească despre unul atât de mare! - consemnase atunci malițios, „voievodul culturii”. De ce n-a mers

Ceaușescu la Ateneu ori ce gândea despre poetul național și eminescologul ce-i erau contemporani lui, nici măcar fostului secretar cu propagandă nu i-a comunicat.

Cuvântul lui Ceaușescu l-a scris Constantin Mitea ori Eugen Florescu. Dar Mitea era cel agreat („omul și stilul”, precizează generalul Olteanu).

Simpoziunile și manifestările culturale-educative aveau și fără prezența lor randamentul scontat, va fi fost concluzia soților Ceaușescu. Pentru alte sectoare, învățul de la părinți ca „ochiul stăpânului îngrășă vîta” era bun. Astfel că, în după-amiaza acelei zile, Elena Ceaușescu a plecat într-o vizită la Casa Republicii (între orele 16-18:40). De-a doua zi, rămăne singură „acasă”. Căci Nicolae Ceaușescu pleacă în campania agricolă de vară. Ca-n vremurile tinereții, cu elicopteru-n viteză de trei județe pe zi!

Lavinia BETA

SANCTUARUL TEHNICII MODERNE

(Urmare din pag. 1)

De multe ori, citirea nu se făcea cum trebuie din cauza vremei cartele indoițe. „Pe Coral-uri eram mai norocoși. Încărcam programele care trebuiau rulate de pe benzi, iar la ele, în zona 0, cea din apropierea calculatorului, aveau acces doar informaticienii „inițiați”, spune Teodorescu.

Și totuși, la vremea respectivă, dulapul alb cu 1 Mo de memorie rula în paralel programele prin care 16 sau 20 de operatori citeau datele, salarii, gestiuni, consumul materialelor, mijloace fixe, devizele de calcul ale construcțiilor. „Programele erau foarte bine scrise, economic, fie că erau în Cobol (majoritatea), Fortran sau Pascal sau DTR (Data Trieve), un fel de Oracle al zilelor de astăzi. Pentru că nu aveau Giga de RAM, programele erau atenți la fiecare octet și instrucțiunile, programele erau testate și verificate pentru că nu-ți prea permiteai să dai un reset și să mă încerci o dată”. Insa nu foarte multă lume știe că acest hardware executa tot ce însemna programe pentru un trut de construcții care opera pe trei județe în ditamai combinatele (Brăila, Galați, Tulcea și altele). Astăzi, oricine își poate cumpăra un hard-disk de 400 Gigaocteți, la vremea respectivă se lucra cu discuri de 40 Mb, adică de 10.000 ori mai mici ca spațiul de stocare și de vreo 20 de ori mai mari ca dimensiune. „Un astfel de disc era mai mare decât o mașină de spălat cu storcător din ziua de astăzi și consuma ceva mai mult, pornea în 2 minute și ceva, și când ajungea la vaza de «sortare» capul de citire zvăcnea înainte și înapoi cu atâtă îndărătnicie încât se zguduia toată podeaua falsă din camera serverelor”, precizează Teodorescu.

Problema cu curentul

Calculatoarele acelor zile, de fapt unitățile de stocare, erau dependente de frecvența curentului electric și în zilele de vară sau cele de iarnă,

frecvența nu era deloc fixă la 50 Hz, ajungea de multe ori și la 46 de Hz. Problema principală era că cescriai pe discuri seara la 49 Hz nu mai reușea să citești dimineața la 46 de Hz, de aceea încă un utilaj deosebit de important la vremea respectivă era unitatea de backup a energiei electrice. Două dulapuri mari și o grămadă de acumulatori auto, convertizoarele de curent făceau din curent alternativ curent continuu care încărcă bateriile și pe urmă un generator de undă forma un curent alternativ cu frecvența cât mai constantă la 50 Hz.

„Prin anii '86-'87, întreprinderea noastră (TIAB - Brăila) era singura care își construise niște miniconvertizoare de acest gen pentru echipamentele de tip Junior și multe alte centre de calcul veneau la noi cu dischetele floppy de 8 inch (mărime 240 Ko) ca să-și recupereze datele scrise la altă frecvență”.

Transmiterea datelor

„Lunar, trebuia să transmitem la București starea gestiunilor, a lucrărilor executate și cele în plan. Astăzi, oricine se așază la calculator și descarcă un film de 600 M în câteva ore sau chiar mai repede. La vremea aceea internetul nu exista încă, existau doar niște modem-uri de 300 sau 2400 bauds pentru linia telefonică, adică 240 caractere pe secundă, adică de o mie de ori mai lentă decât o conexiune mai slabă de internet la rețeaua de cartier de astăzi.”

Toate datele plecau sau veneau de la București pe tren. Se salvau toate datele pe una, două sau trei benzi, ca să nu existe surprize și drumuri făcute degeaba. Când se ajungea la destinație, de frică să nu se demagnetizeze benzile, ocoleau locomotivele electrice. „Când ajungeam la capătul peronului, ocoleam locomotivele electrice la cât mai mare distanță, deși nici astăzi nu sunt sigur că erorile de citire au fost vreodată din această pricină.”

Marketing-ul

Pe vremea aceea, ca să obții un Coral, trebuia să ai pile mari. În primul rând, doar vreo 5,6 unități din Brăila aveau astfel de calculatoare: Centrul de Calcul, Progresul Brăila, Cepohart, Lamionul, Trustul de Construcții Industriale. Trebuia să fii pus pe lista de așteptare, să demonstrezi că îl folosești cu eficiență, că îi asiguri suficient de mult de lucru cât să merite investiția.

„Atunci când primeai vestea că te poți duce să-l iei, era o sărbătoare. Șefii făceau rost de borcanele de icre, peștele era pus la rece și șeful, pus la cravată și la patru ace, încărcă atențiile de la Dunăre și pleca dis-de-dimineață la Fabrica de Calculatoare.”

Peste câteva zile sosea camionul cu minunea tehnicii moderne. Între timp, sala calculatorului era pregătită, se așeza tradiționala podea falsă pe sub care treceau cablurile, toate lumea își punea în funcțiune pilele ca „nepoata” să poată să ajungă să fie selecționată ca operatoare. De obicei, „nepoatele” clacau repede, în maximum 2-3 luni. Era mult de muncă. Uneori, pentru ca lucrările să fie date la timp, se lucra în trei schimburi, operatoarele stăteau dincolo de „acvariu” climatizat, la căldură, cu imprimanta cu ciocănele tăcând ascuțiți ore în șir.

Calculatoarele erau pușe apoi pe poziție, toată lumea se înghesuia să le vadă, de la conducere până la portar. Șeful de Oficiu își schimba biroul, scaunele și mocheta de pe jos, deh... era al cincilea om în Brăila care avea Coral. Cu noul calculator mai veneau și noi monitoare, DAF-urile care înlocuiau vechile VDT-uri, dar ale căror tastaturi românești se blocau toată ziua, drept care operatoarele profesioniștii, acelea care erau capabile să introducă datele de 10 ori mai repede ca oricine, și asta doar cu o mână în timp ce cu cealaltă își făceau manichiura, preferau VDT-urile verzi, cu tastaturile nemțești, din cele cu efect HALL.

Cristian IONESCU

Programatorii erau atenți la fiecare octet și instrucțiunile, iar programele erau testate și verificate de mai mulți specialiști. FOTO: Mocanu Cornel/AGERPRES

CALENDARUL DE PERETE

Anghila - Între legendă și adevăr

Timp de secole, anghila - denumirea ei științifică este Anguilla anguilla - pește lung de până la 1 metru, cu o formă asemănătoare celei a șarpelui și cunoscut încă din Antichitate, a fost înconjurat de legende dintre cele mai fanteziste. În cele din urmă, însă, cercetările științifice au reușit să înlăture vălul de mister pe care i-l țesuseră prejudecățile medievale, studiind comportamentul acestui pește care are zona de reproducere în Marea Sargaseilor, în Oceanul Atlantic, între 22°-30° latitudine nordică și 48°-65° longitudine vestică. Această zonă se întinde pe nu mai puțin de 6 milioane de kilometri pătrați și atinge 6.000 m adâncime. Câte vreme sunt tinere, anghilele trăiesc în ape dulci, la vărsarea fluviilor europene și americane. Adulte, ele pornesc într-o călătorie de 7.000-8.000 km. Această distanță o parcurg în 5-6 luni, timp în care înnoată cu viteze de 15-50 km pe zi. Ajunse în zona de reproducere, femelele depun câte 2-4 milioane de icre, din care ies larvele, având, la început, forma de frunză. Acestea pornesc îndată la drum, spre locurile din care au venit anghilele adulte.

După un an, larvele ajung la meridianul insulei Terra Nova, iar după încă un an, când se află în mijlocul Oceanului Atlantic, ele ating lungimea de aproximativ 32 mm, pentru ca în al treilea an să-și dubleze lungimea. Cele care provin din Europa și se întorc tot acolo, ating, atunci, zona insulelor Azore. Aici, curentul Gulfstream se desface în două ramuri care se îndreaptă, una spre Gibraltar, iar cealaltă spre Peninsula Scandinavă, ducând larvele de anghilă până la vărsarea unor fluviu, unde stau încă un an. Apoi, ele pătrund pe cursul acestor ape, unde își desăvârșesc dezvoltarea. Ele se transformă din „anghile galbene” în „anghile argintii”, adulte, iar acestea vor porni din nou în lungă călătorie. Oamenii de știință și-au pus întrebarea: De ce face anghila, în fiecare ciclu, un drum atât de lung? Răspunsul ține de teoria derivei continențelor, care poartă numele autorului ei, Wegener, și explică migrația anghilelor la distanțe atât de mari prin mișcarea continențelor americane și europene, care se depărtează neîncetat unul de celălalt, ceea ce obligă anghilele să parcurgă o cale din ce în ce mai lungă până la locul de reproducere hărăzit de natură.

Calendar, 12 iunie 1989

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Stau cu nea Vasile la o „coadă” să luăm roși și varză. El merge la „porumbel”, eu la „Parapet”, cu Sandrino, Dan Preda, Antonescu, finul Dan, Ghiță Corbul... Cineva de la Iași încearcă de trei ori în cinci ore să vorbească la telefon cu noi. Cine o fi? Liviu Pendefundul, cărui-a-iam scris în legătură cu fata lui Lăpușneanu, care dă la Medicină și poezii e doftore? O fi Alexandru sau Caterina? Cine oare se chinuiește cu telefonია română așa de splendid dereglată? Gorbaciov merge în vizită la regești. Un tânăr american de origine chineză, 17 ani, cucerește trofeul la Roland Gaross. Iosif Flavius evocă Iașiul de

odinioară, de pe vremea Teodoreanilor, a Otiliei Cazimir, Mihail Codreanu, George Lesnea etc. Ecologisti din toată lumea se arată alarmați de viitorul vieții pe pământ - la un Congres al lor de cinci zile. Joan Baez cântă la Bratislava și invită la microfon pe un cântăreț ceah interzis. Microfoanele se opresc. Joan cântă un cântec în poloneză, închinat lui Walesa, altul în limba chehă, dedicat lui Havel. Dar mai ales cântă în limba engleză și în spaniolă - minunat, că o ascult și eu chiar în momentul de față. Aduțare solemnă a românilor în Franța, pentru a comemora pe cei căzuți în al doilea război mondial. La Mirică, video, cu Madonna, Jennifer Rush etc. și un film de Kubrick despre războiul din Vietnam. Un ziarist de război povestește despre perioada de

instrucție și, apoi, despre războiul propriu-zis. C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție la Editura Libra

Mă duc la gară s-o aștept pe T. Până vine trenul, mă plimb de-a lungul peronului. Nici un „sectant”, nici un militan. Pesemne, nu mai e nevoie. Oricum, conferința lui Nicolae au suspendat-o. În troleibuz și acasă vorbim. Alexandra a trecut bine, foarte obosită, de primul examen. Prorectorul D. a ajutat-o mult pentru aprobările de plecare. Corina, în obişnuitul ei haos. De Slobozia a scăpat, s-au încheiat cei trei ani. Vrea să rămână la București (n-are cum), vrea să vină aici (n-are unde). Nicolae i-a spus lui T., „Unde mă amestec, stric.

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

În scrisoarea oficială trimisă Secretarului General, obligatorie în asemenea situații, semnată de generalul-locotenent Constantin Nuță, adjunct al ministrului de interne și șef al Inspectoratului General al Militei, „organele” de ordine dovedeau că își însușiseră „tezele și orientările”. Pe deplin conștienți de importanțele sarcinilor și misiunii ce revin organelor de miliție, în colaborare cu celelalte unități ale Ministerului de Interne, cu sprijinul organelor și organizațiilor de partid, vom acționa mai eficient pentru dezvoltarea și formarea la toate cadrele noastre a unui puternic spirit de vigilență și combativitate revoluționară, pentru perfecționarea continuă a pregătirii politico-ideologice, profesionale și militare, pentru creșterea permanentă a competenței și răspunderii, astfel încât acestea să aibă o conduită exemplară în muncă și societate, să acționeze în toate împrejurimile pentru îndeplinirea în mod ireproșabil a ordinelor dumnea noastră, tovarășe Comandant suprem, slujind cu întreaga capacitate cauza nobilă a socialismului, interesele generale ale țării și poporului român.”

„Ziua cartofului”, la Suceava

În multitudinea de sărbători oficiale și neoficiale, până și cartoful avea ziua sa. În 1989, în nordul Moldovei, la Suceava, Ministerul Agriculturii, Direcția Generală Economică a Horticulturii, Academia de Științe Agricole și Silvicii și Direcția Generală pentru Agricultură Suceava au organizat simpozionul național „Ziua cartofului”. Specialiști de la Institutul de Cercetări pentru Cultura Cartofului și Trustul cartofului, din Brașov, studiau direcțiile „noii revoluții agrare”, în domeniul extinderii culturii plantei aduse pe continentul european de peste ocean.

Febra întrecerilor socialiste

Potrivit oficiului Șcinteia, la jumătatea anului, întreprinderile se aflau „angrenate” în febra întrecerilor socialiste. De pildă, energeticienii electrocentralei Porție de Fier depășiseră norma de producție, cu un supliment de 5 milioane kWh zilnic, economisind totodată și 1,5 milioane kWh. În Maramureș, minierii de la Cămin produceau zilnic peste plan 150 tone plumb, 490 tone zinc, 75 tone cupru și 430 tone pirită. „Noi și însemnate succese” s-au înregistrat și la Mureș, unde s-au distins în „câmpul muncii” întreprinderea Electrocentrale, Șcheia de

Producție a Gazelor Naturale, Combinatul Chimic Azomureș, Întreprinderea Prodcomplex, Fabrica de Anvelopuri din Luduș. Câte realitate și câtă ficțiune este în aceste rapoartări în goana nebună a întrecerilor socialiste? Florin MIHAI

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Viață de student

(Urmare din pag. 1)

La prânz, ciorbă de perișoare sau de fasole, mâncare de cartofi sau fasole cu carne, și un desert, o prăjitură cu șerbet. Seara era un meniu ușor: brânză sau cartofi cu mămăligă și compot. Cine se dădea bine cu bucătăreasa primea o porție dublă. Chiar dacă mâncam la comun, cu tacâmuri din inox, nu-m-am îmbolnăvit niciodată de enterocolită sau de altă boală digestivă.”

În opinia Tatiane, înainte de Revoluție, școala era școală și distracția era distracție. „La facultate nu aveai voie să lipsești, decât în cazurile în care exista o învoire sau scutire de la medic, iar profesorii erau atât de exigenți, încât cu greu dădeau note de trecere. De cadouri nici nu putea fi vorba, deocare «tentativa» se plătea cu extramaturală. Fiecare cămin studentesc avea la parter o sală de

ARTICOLUL ZILEI

Limba românească în filmul românesc - Cum rostim, ce rostim

Prin profesie suntem chemați să slujim cu noblete cuvântul. „Limba noastră e un fagure de miere” - spune poetul. Cuvântul e unul din instrumentele de forță ale artei cinematografice, el poate să treacă să aibă capacitatea de a împlini sensul și plastica imaginii. Mă apropiu de fiecare dată de film cu un sentiment de sportivă responsabilitate, așteptând întâlnirea cu o limbă românească bogată în semnificații, capabilă să conducă la aprofundarea trăirilor, a gândurilor personajelor, nu numai în expresia vizuală, dar și prin încărcătura emoțională a cuvântului rostit. Adevărat, scenariile sunt scrise într-un limbaj cotidian și dorința de firesc poate duce la neglijarea dimensiunii poetice a cuvântului. Un exemplu pozitiv în acest sens sunt scenariile lui Titus Popovici, mostre de ceea ce înseamnă materia vie de la care un actor are nevoie să plece atunci când construiește un erou, o lume. În continuare, după atâta timp, una din virtuțile filmului „Horea” cred că rezidă și în claritatea scenariului. Sunt replici memorabile prin bogăția de sensuri, pentru culoarea epocii în care se petrece acțiunea. Astfel încât într-un fragment de impetie ca interpret, dacă nu încerci să te ridici la exigența literară a acestui text. Îmi revine în memorie un dialog în care Iancovici îi comunică lui Horea soarta care-l așteaptă: „Trupul tău va fi despicat și îngropat în patru părți”. Horea răspunde cu seninătate: „Înseamnă că o să am un mormânt mare. Toată Tara Ardealului”. Asemenea formulări metaforice transmit un fior dramatic anume, conțin o emoție transfigurată pe care nu ai cum să o ignori, oricât ai încerca să fii de „firesc”. Sunt și alte situații când, din dorința de succes, de dragul efectului, uneori, în scenariile de filmele noastre, argoul capătă preponderență nejustificată, limbajul „colorat” este folosit abuziv, coborând personajul, încurajând în mod probabil apetenta publicului pentru facil și gratuit. Respectul pentru cuvânt e esențial. E o calitate pe care am simțit-o și în scenariile regizorului și scriitorului Francisc Munteanu. De asemenea, în ecranizările după scrierile lui Mircea Micu și Mihai Stelian. O întâlnire fericită am avut cu dialogurile lui Camil Petrescu în filmul „Între oglinzi paralele”. În ceea ce mă privește, eu sunt pentru scenariul-scriitor. O semnătură de prestigiu pe generic asigură filmului un anumit statut. Mi-aduc aminte când lucram la seria de western-uri cu ardeleni, cum pasaje, aparent simple, din textul lui Titus Popovici ne inspirau, transformându-se în momente de maximă tensiune. Ele erau amplificate cinematografic, în spiritul scenariului, de Dan Pița, după lungi discuții avute cu interpretii. Este unul din puținii regizori care practic pe platou sistemul de repetiții ca la teatru, în procesul complex de metamorfozare a materiei literare în substanță filmică. Ceea ce, din păcate, nu întâlnim la mulți cinești.

Am asistat la plămădirea unor situații și stări miraculoase. Acest lucru l-am trăit pe un plan mai amplu și la filmul „Dreptate în lanțuri”, unde Dan Pița era și co-scenarist alături de Mihai Stelian. Practic, se nășteau semnificații noi, plecând însă de la jaloarele inițiale din scenariu. În acest sens înțeleg eu spiritul re-creator al regizorului și al colaboratorilor săi: operatorul, scenograful, inginerul de sunet, compozitorul, monteurul, actorii. O urmăresc cu mare interes pe Leopoldina Bălănuță în evoluțiile sale cinematografice. Prețuiesc la ea faptul că niciodată nu face o diferență între interpretarea replicii în teatru sau film. Vorbește și joacă pur și simplu într-o cheie de expresivitate dictată doar de adevărul și autenticitatea stărilor și trăirilor, indiferent că se află pe platoul de filmare, pe scenă, la radio sau la televiziune. Un alt exemplu de mare forță de creație îl reprezintă Gheorghe Dinică, cu o uriașă disponibilitate în a construi chipuri umane. Se bucură de mare popularitate și i-ar fi la îndemână să cadă în capcana accentuării argoului, ca o modalitate de impact cu publicul. E actorul care are o exigență maximă, încă niciodată nu transformă limba și cuvântul într-un „clenci” toftin, de atracție comercială și inestetici. Respectul pentru cuvânt în interpretarea lui devine o profesie de credință.

Sigur că, în valorificarea nuanțării dialogului, prezența în timpul filmărilor a unui inginer de sunet de profesionalitate e o garanție. Avem artiști - tehnicieni minunati ca ing. A. Salamian, Silviu Camil, Bujor Suru, Andrei Papp sau mai tinerii Sotir Caragață și Horea Murgu - care sunt niște adevărați regizori de studio, cu o „ureche” ce vibrează la cele mai rafinate nuanțe ale cuvântului. La fel de determinant este partenerul de dialog. E foarte important ca el să conștioneze cu tine, să împărtășească același punct de vedere, altfel textul își pierde din virtuțile lui. O capacitate fascinantă de a te stimula în dialog avea Toma Caragiu. Eram la primele mele experiențe cinematografice și am să-i fiu întotdeauna recunoscător pentru felul în care a știut să-mi ofere șansa de a-i fi un posibil partener. Eram timorât de personalitatea lui covârșitoare. Cele câteva cuvinte pe care mi le-a spus într-o sală post-sincron sunt și astăzi veritabile lecții pentru mine. O bună perioadă din existența mea artistică am fost tributul principelui că filmul înseamnă puțin altceva decât teatrul și, atunci, cu bună știință, încercam să mă adaptez unei forme de creație care în accepția mea de atunci era diferită. Din tema de a nu „poetiza” replica am făcut, poate, greșeala de a nu-i pune în valoare toată expresivitatea. Cu timpul, am ajuns la credința că în film, ca și în teatru, esențial este să ai norocul să poți comunica printr-o autentică limbă românească, ceea ce poezic limbă „ca un fagure de miere”.

Ovidiu Iuliu Moldovan
Cinema, nr. 6/1989

(a consemnat Mirela DĂDĂCUȘ)

DRUM CĂTRE LIBERTATE

A reușit „să fugă” abia a șaptea oară

(Urmare din pag. 1)

„Cererea mea de lichidare l-a făcut pe directorul Uzinei nr. 6 să injure. Se minuna că am făcut așa ceva. Nimeni nu își lăsa serviciul”, își amintește Ovidiu Hada. După o lună, pe 26 mai intrase în mod de viață parazit, după cum îi cataloga legea comunistă pe cei care nu aveau serviciu. O zi mai târziu, a plecat la Dunăre, să încerce pentru a șasea oară să treacă frontiera. N-a reușit și s-a întors dezamăgit la Hunedoara.

A șaptea încercare

Întors în oraș, a decis să meargă acasă la un prieten. „Am bătut la ușă. Prietenul meu, împreună cu cei doi frați ai săi, și alți trei amici se pregăteau să plece. Pur și simplu, am mers peste ei, fără să știu că ei voiau să încerce să fugă din țară. S-au speriat cu toții atunci când m-au văzut. Aveau două mașini pregătite să îi ducă până la frontieră. Nu am mai plecat de lângă ei. Au decis să mă ia și pe mine. Eu aveam sacul pregătit, cu ceva picurici de supă instant, cu conserve de pateu, cu ciocolată, dar și cu piper, pe care mă gândisem să îl iau ca să dau pe urme să nu mă miroase câinii. Nici astăzi nu știu dacă ține acest lucru, dacă, într-adevăr, câinii pierd urma atunci când dai cu piper. Aveam, de asemenea, acele la mine, dar și un binoclu și o busolă, precum și spirt solid. Făcusem alpinism, eram foarte bine orientat în natură. Am plecat din Hunedoara, iar mașinile ne-au lăsat pe drumul înspre Herculane”, povestește Ovidiu Hada. Au urmat trei zile și trei nopți de rătăciră, până la Dunăre. „Ocoleam stănele, pentru că ciobanii părau la Securitate, poate că erau plătiți sau obligați să facă asta. Nici ei nu vedeau chiar tot, pentru că pe noi nu ne-au văzut. Am ajuns la Dunăre după-amiază. Nu cunoșteam acel traseu. Trei zile și trei nopți am tot rătăcit prin pădure. Am urcat în copaci să văd cum ne putem orienta. Am dormit acolo, în colibe făcute din frunze, pentru că, deși era început de vară, ploua, iar vremea era căinoasă. Am mâncat frunze și frăguțe pentru că aveam mâncare puțină la noi. Am făcut și un foc mare să ne mai încălzim, pentru că ajunseserăm la un grad mare de extenuare. Merseserăm printr-un tub care trecea sub o stradă, am ajuns pe malul Dunării și am constatat că putem să încercăm să înotăm până pe malul iugoslav. Am înțeles că apa ne va duce în jos, dar ne-am zis că e posibil s-o trecem. Cei trei frați se tot certau între ei în ceea ce privește

În iunie 1989, la capătul unei povești ce-ar putea rivaliza cu cele mai reușite romane de aventuri, Ovidiu Hada a reușit să treacă din România în Iugoslavia FOTO: Monalise Hihh

momentul în care să intrăm în Dunăre. Era ziua încă afară și mi-am dat seama că nu era un moment prielnic să facem acest lucru. Unul voia să trecem atunci, noi spunea că ar fi bine să încercăm în jurul orei 2:00 noaptea, când se schimbau patrulele. Atunci a trecut un soldat pe acolo, ne-a auzit sau, poate, câinele ne-a mirosit. Ne-am retras imediat în pădure, dar soldatul a

venit după noi. Am auzit când ne-a zis „Cine e acolo?! Stai că tragi!”. Unul dintre frați a ieșit și s-a predat, iar apoi au procedat la fel și ceilalți doi frați. Ei au zis că sunt singuri. Noi, ceilalți, am rămas în pădure, dar am ascuns în pământ un tub de calciu efervescent în care aveam valută, ca să nu ne prindă cumva cu banii asupra noastră. Așa, ca fapt divers, după

Revoluție, ei s-au întors și l-au găsit, alături de alte lucruri pe care le-am abandonat în pădure. Împreună cu doi dintre prietenii mei, pe ambii îi cheamă Remus, am fugit în pădure, printr-un păruș, vreo 5 kilometri, ca să ni se piardă urma. Al patrulea a rămas acolo, ascuns, și a reușit să treacă în acea noapte Dunărea înot. Era vicecampion la inot”, rememorează Ovidiu Hada.

Au rămas toți trei încă o noapte în pădure. Au luat decizia să se ascundă la câteva sute de metri, foarte aproape de pichet, undeva perpendicular pe malul apei. „Știam că nu le va trece prin cap să ne caute acolo, atât de aproape de ei. Apoi, au realizat că suntem acolo. Ne-au urmărit cu șalupa. Țin minte și acum că erau cinci lumini la șalupă”.

Pe malul drept al Dunării albastre

În noaptea următoare, cei trei prieteni au trecut Dunărea înot. Astăzi, Ovidiu Hada își amintește: „Când ne-am apropiat de jumătatea Dunării, am văzut că vine un șlep de nisip pe care știam că dacă nu îl trecem vom fi prinși sau ne va împinge apa. Eram foarte obosiți. Am avut un moment de extenuare. Unul dintre cei doi Remus m-a ajutat cu bagajul, în care aveam documentele și un rând de haine, pentru că restul aruncasem în pădure. Pe celălalt îl dusese apa mai departe de noi și îl pierduserăm. Prietenul meu m-a îmbrăbătat, mi-a ținut bagajul, dar mai mult nu putea să facă. Nu putea să mă ajute să înot. Oricum, au fost momente când inotam împotriva curenților. Am ajuns pe malul celălalt. Eram epuizați. Ni se părea că a trecut o veșnicie. Astăzi cred și amintindu-mi am sentimentul, într-adevăr, că a fost o veșnicie până am trecut Dunărea. Mai târziu am aflat că pe acolo Dunărea avea 2,3 kilometri lățime. Dunărea ne-a dus într-o parte, am ieșit pe un mal stâncos. Am ajuns și am început să plângem. Am fost ferm convingiți că inotul nostru s-a înecat. Ulterior am aflat și povestea lui. L-au dus curenții și a ieșit în altă localitate decât noi. Extenuați, am dormit puțin în pădure. Infometați, epuizați, am ieșit dimineața pe stradă. Nu aveam bani, nu aveam nimic, eram fără soluții, trebuia să ieșim. Știam că ar fi fost mai bine să rămânem în pădure până noaptea. Când am ieșit dimineața pe stradă, în mai puțin de o oră a venit poliția și ne-a luat. Sătenii ne-au turnat”.

Monalise Hihh

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Deținuții politici din Aiud pregăteau o grevă generală a foamei

Strict secret
Nr. 00117/2/13.06.1989, Exemplar unic, Post nr. 3 Aiud, Cpt. Negrilă Silviu, „Iorgu”
Luga – Cât stau eu aici trebuie să fac ceva ca să pot să-i transmit ceva lui (...) Scaletschi.

Comănești – într-o zi s-a apucat de strigat în cameră, striga tare. (...) M-a întrebat dacă aștia sunt în stare să-ți dea ceva care să te smintească, să te zăpăcească. Eu i-am spus că da, sigur că sunt în stare.

I. – Eu am impresia că chestia asta, strigăturile, îi deranjează foarte tare și cred că ar fi bine să fie utilizată în cazuri din astea de forță majoră.

C. – N-am înțeles.

I. – (...) Domnule, ar fi extraordinar de util dacă nu se întâmplă nimic și rămâneți în continuare aici, toți oamenii care vă puteți organiza, să intrați în refuz de hrană pe timpul cât ține Congresul partidului, 2-3 zile, pentru că dacă eu am această garanție că numai unul singur de la Aiud este în refuz de hrană, fac cunoscut. Organizați o acțiune de protest.

C. – Eu i-am zis lui (...) că ai plecat și n-am apucat să discutăm nimic.

I. – Astea trebuie discutate și stabilite acum, că cine știe ce se poate întâmpla.

C. – Poate zic: „hai să-l ținem izolat pe asta”.

I. – Exact, mai ales acum, eu venind de la București cu cele întâmplate pe acolo, zic, ia să-l izolăm pe asta.

C. – Eu nu concep să rămân în cârjă, mai bine cer să fiu îmbrășcat să facă ce vor, le spun „din momentul de față nu mai mănânc”.

I. – Da. Dumneavoastră vorbiți foarte bine așa. Eu pledez pentru o altă soluție, o grevă a foamei făcută...

C. – A mai multor persoane.

I. – Chiar. Da. Chiar dacă ar fi a unui singur, eu garantez cu viața mea că eu fac publicabilă, dacă faceți aceasta, ca eu atunci să știu și atunci fac publicabil, pledez imediat că deținuții politici de la Aiud se află în greva foamei în semn de protest pentru cutare, pentru cutare lucru, cer drepturi politice. (...)

C. – Nu se mai poate suporta să stai aici, fără o ceapă, fără un ardei, fără o roșie, fără un măr, atâția ani, care în mănecare nu-l ai, de acasă.

Părvu – Nu vreau să te contrazic, dar asta n-ar fi un motiv pentru...

I. – Da, și hrana. Dumneavoastră trebuie să formulați un pachet de revendicări, în care să fie și îmbunătățirea hranei, care este sub orice critică.

C. – Nici măcar cu ajutorul ăsta de acasă nu ți se dă, perioadele sunt prea lungi, atunci unde este umanitatea.

I. – Despre lucrurile acestea trebuie să ia cunoștință Scaletschi, el trebuie să fie – să zicem așa – pionul principal căreia să se realizeze și alții, fiecare susținând...

C. – Eu am încredere numai în Scaletschi, atât.

I. – Lasă că mai e și (...).

C. – Al Da.

I. – Nu știu în ce măsură merge (...).

C. – Cu (...) nu se poate vorbi, nu se poate vorbi cu el.

I. – Mă gândesc la (...), să ia el legătura.

C. – Nu, nu, asta nu (...) spune totul pentru a-și menține postul.

I. – Am să-i zic eu.

C. – Nu-i ziceți, e pericol, e pericol mare.

I. – Am înțeles. Aliații nu merge nici unul.

P. – Domnule, eu mă angajez să-l informez și pe unul și pe altul.

C. – Eu zic că tot ce punem la cale să-l aducem la cunoștință la Scaletschi, prin cambuză.

I. – Da, dar pe el îl supraveghează acolo. (...)

C. – Dacă îi punem un pachet acolo?

P. – Îi desface pachetul.

I. – M-am gândit la un pachet de biscuiți, desfacut și după aceea îl lipesci la loc, iar când îl desface vede și citește. Dar n-avem biscuiți la pachet. Trebuie găsit ceva în felul ăsta.

C. – Poate facem cumpărăturile și luăm biscuiți la pachet.

I. – Rămâne să ne mai gândim, dar la Scaletschi trebuie spus asta.

C. – Da, ne mai gândim.

Redat V.M./13.06.1989

Extras din dosarul de urmărire informativă a lui Dumitru Luga, provenit din arhiva CNSAS

DE-ALE GAZETĂRIEI

BUCUREȘTI, MÜNCHEN, LOS ANGELES

(Urmare din pag. 1)

Taman atunci când m-am pripășit și eu în Bavaria, un grup de entuziaști azilanți, ajunși mai de mult pe acele meleaguri, au hotărât să scoată un hebdomadur. „Săptămâna müncheneză”. Lansarea lui oficială urma să aibă loc la 24 ianuarie, dată la care, în mod tradițional, și comunitatea românească din München sărbătorea Ziua Unirii. Mi-am oferit imediat serviciile care au fost acceptate de domnul Ion Dumitru, drept care am început să colaborez încă de la primele ediții. Domnul Dumitru lucra la Europa Liberă, la secția care asculta emisiunile informative ale radioului București și făcea sinteze ale lor, folosite drept material documentar de realizatorii de emisiuni. Săptămânalul cu pricina era mai mult un buletin de format mic și cu puține pagini, tipărit artizanal în editura domnului Dumitru. Aici văzusem lumina tiparului câteva zeci de cărți destinate diasporei mioritice. Care diaspora, anticomunistă mai mult în vorbă, nu s-a dovedit deloc receptivă. Ca urmare, datorită acumulate de editură până în decembrie 1985 ajunseseră la 300.000 de mărci vest-germane. Datorii care au continuat să crească. O contribuție importantă la sporirea debitului a avut-o și noua revistă, un eșec financiar chiar din capul locului, după cum aveam să constatăm personal, chiar în ziua lansării. În sala spațioasă unde urma să se desfășoare manifestarea prilejuită de Ziua Unirii se adunaseră circa 200 de persoane. Deci, teoretic, un loc cât se poate de potrivit pentru punerea în circulație a publicației. Domnii Dumitru și Bărbulescu, inițiatorii Săptămânii müncheneze, le venea cam peste mână să umble de la masă la masă, pentru distribuirea ei. Cum eu nu aveam asemenea rețineri, mi-am asumat respectiva sarcină. Fiecare exemplar avea prețul de 0 marcă. Se convenise însă ca primul număr să fie oferit gratuit, dar numai după ce cumpărarea nu i-ar fi ispitit din cale afară pe comensali. Ei bine, la fiecare masă la care m-am dus – și nu am scăpat nici una – reacția a fost aceeași când a venit vorba despre bani. Ba că nu au mărunt, ba că nu au timp să citească, și câte și mai câte asemenea motive, numai ca să nu scoată firfircă din buzunar. Când însă am oferit revista gratis, ca prin farmec reticentele nu numai că au dispărut, ba fiecare mai voia un exemplar, două în plus, amintindu-și brusc de vreo rudă sau vreu prieten care nu veniseră la serbare. În final, totuși, m-am ales cu o marcuță. Doar unul plăti ziarul românesc. Și

ăla era neam! Care, culmea, în afara de un „mulțumesc” rostit cu un superb accent bavarez nu părea să știe vreo boabă românească. Pe când era sugar, părinții lui, sași din România, fuseseră vânduți de Ceaușescu & banda.

El împreună cu vreo zece flăcăi și fecioare din aceeași etnie nu-și uitaseră rădăcinile. Alcătuiseră un mic ansamblu de dansuri populare săsești și românești pe care le prezentau cu mare plăcere la întruniri de genul celei din seara cu pricina. Cumpărase revista pentru părinții lui, care locuiau în alt oraș. Edițiile următoare au avut aceeași soartă. Mult mai mult succes avea Sportul, care sosea zilnic din România și se găsea la chioșcul de ziare din gara müncheneză. (...)

De fapt, debutul meu în presa liberă a avut loc la Europa Liberă. A fost însă doar o simplă declarație pe care am făcut-o împreună cu soția chiar înainte de a ne stabili la München. Toate încercările mele de a lucra pentru acest post de radio au eșuat. (...)

Revin acum la tentativele mele de a-mi găsi un loc de muncă în publicistică pe când eram în Bavaria. Sponsorul meu din USA mi-a trimis un anunț publicat în revista românească Micromagazin din New York, conform căruia postul de radio Vocea Americii voia să angajeze gazetari. M-am înscris imediat la concurs, sau ce-o fi fost el, și după vreo lună m-am prezentat la testul respectiv, fiind încă în München. Mărturisesc că am fost complet derutat de ceea ce se cerea. Era vorba doar despre traducerea și adaptarea unor texte din presa americană. Aveam la dispoziție o oră. Era prevăzut un plus de punctaj pentru cei care dactilografiau traducerile. Eu am fost în măsură să le dactilografiez, grație mașinii de scris pe care domnul Nicolae Constantin Munteanu avusesse amabilitatea să mi-o dăruiască. „Prima mea mașină de scris cumpărată cu banii câștigați ca redactor al Europei Libere”, au fost cuvintele care au însoțit cadoul. Nu am pierdut vremea și în câteva luni am început să mă descurc binișor cu dactilografierea. Deruta se referea la faptul că o dactilografă vorbitoare de engleză s-ar fi situat în fruntea oricărui concurs de ocupare a unui post de redactor la Vocea Americii. Nu era nimic în testul cu pricina referitor la testarea abilităților de ziarist ale candidatului. Din cauza aceasta am așteptat cu un optimism bine temperat rezultatul testului. Rezultat care mi-a fost comunicat după câteva luni după sosirea mea la Los Angeles. Uraaaa! Reușisem. Mă și vedeam în drum spre Washing-

ton. M-am dezumflat imediat după ce am sunat la Vocea Americii. Nu era vorba despre o angajare imediată, ci de faptul că Vocea Americii obișnuia să organizeze asemenea testări periodice, de regulă din doi în doi ani, ca să aibă gata pregătită baza de selecție în cazul când va apărea vreun post disponibil. Post care, în acel moment, nu exista. Mai mult, mi s-a spus că dacă în doi ani nu va fi nici un post disponibil, testul își pierde valabilitatea și trebuie să fie repetat. Dezamăgire totală. (...)

Într-adevăr, după doi ani am fost invitat să repet testul. M-am dus. De această dată, din pură curiozitate. Pe de o parte, voiam să aflu în ce măsură engleza mea se îmbunătățise, iar pe de alta, dacă testul urmarea să afle și ceea ce mi se părea esențial: calitățile gazetărești ale solicitantului. Răspunsul la tentativa mea a fost și da și nu. Nu, pentru că, exact ca și în urmă cu doi ani, tot o dactilografă vorbitoare de engleză s-ar fi clasat pe primul loc. Da, deoarece scorul meu de data aceasta a fost substanțial mai mare. Un atu în plus, era că devenisem corespondent al Vocii Americii, având și o legitimație de colaborator permanent, al cărei facsimil este redat în acest volum. Dar postul de redactor nu exista nici de această dată. Dar, chiar dacă ar fi fost vorba despre o angajare imediată, ar fi trebuit să ne gândim foarte bine dacă mutarea la Washington ar fi fost chiar cea mai bună idee în situația noastră din acel moment. Spun aceasta deoarece, între timp, eu ajunsesem manager la compania unde fusesem angajat la cinci zile după sosirea la Los Angeles. Soția mea fusese și ea angajată la aceeași companie unde s-a recalificat pe post de contabilă, ajungând în scurtă vreme manager. Băiatul nostru fusese deja admis la prestigioasa facultate de matematică de la University of Southern California. Mai mult, ne și cumpărasem o casă cochetă, un fel de vilioșoară situată într-un parc, având deci o situație stabilă căreia nu-ți dădea mâna să-i dai cu piciorul, mai ales când erai foarte aproape de vârsta de 50 de ani. Iar minunata climă californiană era un factor greu de ignorat, mai ales la vârsta când reumatismele încep să-și cam facă de cap. Cu toate acestea, parcă, parcă... În cele din urmă dilema era doar teoretică pentru că nu exista nici o posibilitate de angajare imediată. Și nici nu a mai apărut, pentru că Vocea Americii și-a restrâns tot mai mult activitatea. Așadar, noua mea tentativă era de un interes academic, să-i zicem, fără vreo finalitate practică. (...)

Valentin Verzeanu

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

10,9 LEI

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** *CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE*

www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

Petrolul Ploiești, Jiul Petroșani și „Poli” Timișoara au promovat în Divizia A

Lupta pentru promovare în Divizia A s-a dat până spre finalul sezonului FOTO: Revista Sport

Șsalonul secund a avut dintotdeauna farmecul lui. Poveștile susțin că au existat câteva echipe care nu și-au dorit să promoveze pe prima scenă. Este vorba despre Metalul București și Gloria Bistrița, însă ultima a făcut în cele din urmă pasul cel mare în primăvara anului 1990. Metalul însă nu, în momentul de față nemaiexistând ca echipă, deși s-ar fi putut duela lejer cu Steaua, Dinamo și Rapid. În cele din urmă, Metalul, echipa cartierului Panteimon, a ajuns în „C” și, în final, s-a desființat. Dar până atunci, la finele sezonului 1988-1989, la capătul unor dispute strâns, în Divizia A, din cele trei serii, au urcat Petrolul Ploiești, Jiul Petroșani și Politehnica Timișoara. În Seria I, ploieștenii au avut opoziție din partea Progresului Brăila până spre final, însă s-au impus în cele din urmă. Retrogradeate au fost FEPA 74 Bărlad, ASA Câmpulung Moldovenesc și Delta Tulcea, ultima reușind totuși, după 20 de ani, să revină în prim-planul fotbalului românesc,

după ce a vândut locul promovabil Ceahlăului Piatra Neamț. Despre nemteni, aceștia încă nu visau la Divizia A, iar „Pinalty” Gheorghe Ștefan, fost patron al echipei și actual primar al orașului, încă nu se gândea la fotbal. În Seria a II-a, Jiul Petroșani a promovat fără mari emoții, însă, logic, ar fi trebuit să evolueze în Seria a III-a, conform repartizării pe criterii geografice. Numai că „minerii” au beneficiat de clemența federației și au acces pe prima scenă fără un adversar foarte puternic, în timp ce în seria „ardeleană” ar fi avut de luptat cu „Poli” Timișoara și UTA, pe care greu le-ar fi putut depăși. În Divizia C au ajuns Dacia Pitești, Dunărea Călărași și Metalul Mangalia, ultimele două resemnate de multă vreme. În fine, în Seria a III-a, rivalitatea de moarte, „Poli” Timișoara și UTA, au mers cap la cap până spre final, timișorenii reușind să urce în Divizia A, spre disperarea arădenilor. Gruparea „viola” avea în echipă jucători precum fostul internațional

Ioan Timofte, Varga, China sau Bozeșan II. Au retrogradat Poroșeni Vulcan, Dacia Orăștie și Avântul Reghin. Dintre divizionarele secunde de la finalul acestui sezon, în prezent nu se mai regăsesc „pe hartă” multe nume, printre care Metalul Mija, Metalurgistul Slatina, ICIM Brașov, Electromures Târgu-Mureș, Electroputere Craiova, ulterior prim divizionară, Steaua Mizil, CFR Pașcani, Siretul Pașcani, Prahova Ploiești, FEPA 74 Bărlad, ASA Câmpulung Moldovenesc, Poroșeni Vulcan, Gloria Reșița și Dacia Pitești. În schimb, „se cocca” o echipă, Gloria Bistrița, condusă și atunci, și acum de Jean Pădureanu, o grupare care, după promovarea din 1990, nu mai avea să retrogradeze. La gruparea ardeleană evoluau Nicolae Manea, actualul director tehnic al Rapidului, Marinescu, tatăl portarului giuleștean din acest moment, Șuvagău, Soare, Săsărman și foarte tânărul pe atunci Viorel Moldovan. Daniel STAN

CLASAMENTE

SERIA I		
1. PETROLUL PLOIEȘTI	34	47p
2. Progresul Brăila	34	39p
3. Unirea Focșani	34	39p
4. Gloria Buzău	34	38p
5. CFR Pașcani	34	38p
6. CSM Suceava	34	38p
7. Steaua Mizil	34	36p
8. „Poli” Iași	34	35p
9. CS Botoșani	34	34p
10. Polana Câmpina	34	34p
11. Ceahlăul Piatra Neamț	34	33p
12. Siretul Pașcani	34	33p
13. Aripile Bacău	34	33p
14. Prahova Ploiești	34	3
15. Metalul Plopeni	34	32p
16. FEPA 74 Bărlad	34	27p
17. ASA C-lung Moldovenesc	34	24p
18. Delta Tulcea	34	20p

SERIA a II-a		
1. JIUL PETROȘANI	34	47p
2. Chimia Rm. Vâlcea	34	41p
3. Electromures Tg. Mureș	34	41p
4. FCM Caracal	34	39p
5. Pandurii Tg. Jiu	34	36p
6. Sportul „30 Decembrie”	34	35p
7. ICIM Brașov	34	35p
8. Tractorul Brașov	34	34p
9. CS Târgoviște	34	33p
10. Metalul Mija	34	33p
11. Gaz Metan Mediaș	34	33p
12. Metalurgistul Slatina	34	32p
13. Minerul Motru	34	32p
14. Drobeta Tr. Severin	34	31p
15. Electroputere Craiova	34	31p
16. Dacia Pitești	34	30p
17. Dunărea Călărași	34	25p
18. Metalul Mangalia	34	24p

SERIA a III-a		
1. „POLI” TIMIȘOARA	34	55p
2. UT Arad	34	47p
3. Olimpia Satu-Mare	34	44p
4. Gloria Bistrița	34	44p
5. Unirea Alba-Iulia	34	37p
6. Maramures Baia Mare	34	36p
7. Progresul Timișoara	34	34p
8. CFR Timișoara	34	34p
9. Metalul Bocsa	34	32p
10. Armătura Zalău	34	32p
11. Strungul Arad	34	31p
12. Gloria Reșița	34	31p
13. Chimia Târnăveni	34	30p
14. CSM Reșița	34	30p
15. Minerul Cavnic	34	30p
16. Poroșeni Vulcan	34	27p
17. Dacia Orăștie	34	24p
18. Avântul Reghin	34	14p

tv 12 iunie 1989

19:00 Telegenral	Redactor Marioara Murărescu
19:25 Citorii ale Epocii de Aur	21:00 Localitățile țării în anul 45 al revoluției
Documentar	Argumentele devenirii urbane
Redactor Vasile Alecu	21:20 Din lumea capitalului
19:45 Știința pentru toți	Traficul și consumul de droguri – fenomene cronice în țările occidentale
Simetria în natură	Documentar
Redactor Dana Popescu	Redactor Florin Mitu
20:10 Industria – programe prioritare	21:35 Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!
Reducerea sistematică a consumurilor materiale – sursă a creșterii rentabilității și beneficiilor întreprinderilor	Emisiune de versuri patriotice revoluționare
Redactor Ciprian Enache	Redactor Roxandra Garofeanu
20:30 Tezaur folcloric în concert	21:50 Jurnal
	22:00 Închiderea programului

vremea

Vremea a fost răcoasă și în general instabilă, cu cerul variabil, mai mult noros. Ploi cu caracter de averse, însoțite pe alocuri de descărcări electrice și de grindină, au căzut pe arii relativ extinse în majoritatea regiunilor, dar cu o frecvență mai mare în cele nordice și nord-vestice, încă aici, izolat, cantitățile de apă au depășit 13 litri pe metru pătrat în 24 de ore. Vântul a suflat slab până la moderat, cu unele intensificări în nordul și în vestul țării.

Maxima zilei a fost cuprinsă între 16 și 25 de grade, iar minima din cursul nopții, între 8 și 18 grade.

La București, vremea a fost răcoasă, cu cer variabil, dar cu înnoirii mai accentuate spre seară, când a devenit favorabil aversei de ploaie. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă a zilei a fost cuprinsă între 22 și 24 de grade, iar minima din cursul nopții a fost cuprinsă între 12 și 14 grade.

anunțuri

CUMPĂRĂRI
Cumpăr monitor sau televizor color multisistem, marcă consacrată, diagonală mare, videocasete sigilate.
Cumpăr porțelanuri chinezești, japoneze, alte obiecte decorative, guler vulpe argintie.
Cumpăr apartament trei sau patru camere, vilă sau bloc vechi, eventual schimb cu două camere vilă.
Cumpăr blană tigr, vulpe, măsute telescopice, podoabe.

Șulea) încadrează șoferi, mecanici utilaje, macaragii, mecanici reparatii utilaje. Relații suplimentare la agenție.
I.P.A. Cooperativa București, cu sediul în Strada Emil Bodnăras, Sector 4, încadrează de urgență turnători. Relații la sediul agenției.

VÂNZĂRI
Vând dormitor din lemn masiv, stare excepțională.
Vând Dacia 1300, 30.000 de kilometri, stare perfectă de funcționare, păstrată în garaj.
Vând aragaz cu patru ochiuri, mașină de cusut Singer bărbătească, coțec damă.
Vând casete bine imprimate și traduse, numai noi.
Vând bibliotecă, masă marmură, covoraș, aparat radio, boxe, magnetofon, plapumi și perne nefolosite.
Vând stupi viguroși, productivi.
Vând apartament de două camere decomandat, confort 1, etaj 2, 20 Mașina de Păine, Bucur Obor.
Vând autocasetofon, amplificator auto, blue jeans noi nouți, diverse piese Olteci: bujii, geamuri, roți.
Vând Televizor Sport, picup, frigider Arctic, bibliotecă și rafturi de șifonier, plită electrică, canapea.
Vând la preț convenabil apartament în vilă, trei camere mari, gaze, garaj, zona Floreasca, la schimb cu apartament trei, patru camere, hol, dependințe, garaj, aceeași zonă. Telefon după ora 18.00.

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Caut persoană serioasă pentru îngrijire vârstnică în provincie. Ofer masă, casă, retribuție, condiții deosebite.
Cooperativa Constructorul București din Strada Smărdan recrutează absolvenți ai învățământului de zece ani, în vederea școlarizării prin ucenicie la locul de muncă, în următoarele medii: zidari, zugravi, mozaicari, faianțari, dulgheri, parchetari, tinichigii șantier, instalatori tehnici – sanitari, lăcătuși confecții metalice.
Institutul Național de Motoare Termice, cu sediul la București, Bulevardul Păcii, încadrează de urgență turnători. Relații suplimentare la sediul agenției.
Căutăm femeie pentru îngrijire copil de 6 luni, câteva ore pe zi.
IACERD Antrepriza Dâmbovița nr. 3, cu sediul în Bulevardul Chimistilor nr. 54-64 (pe lângă depozitul ITB Ion

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Neglijența – principala „maladie” în sectorul zootehnic

Într-o serie de unități agricole din județul nostru, rezultatele din sectorul zootehnic continuă să fie necorespunzătoare. Aspectele întâlnite cu prilejul unui raid efectuat zilele trecute atestă o condamnabilă superficialitate în muncă, lipsă de răspundere în organizarea și desfășurarea procesului de îngrijire și hrănire a animalelor.

La CAP Plopu, starea de întreținere a animalelor este foarte slabă, îngrijirea corporală este o noțiune uitată. Nu se respectă programul de grajd. Hrănirea animalelor se face la întâmplare, necontrolat. Padocurile sunt neîntreținute și pline de noroaie, iar activitatea sanitar-veterinară este ca și inexistentă. Aceste grave deficiențe s-au soldat cu rezultate total necorespunzătoare. Anul trecut, efectivele planificate nu s-au realizat cu 446 de capete, iar producția totală de lapte prevăzută s-a realizat numai în proporție de 30%, unitatea rămânând datoare la stat cu 12.145 de hectolitri lapte. În perioada ce s-a scurs din acest an, aici producția zilnică este de numai 1-2 litri lapte pe vacă furajată. Factorii de răspundere din această unitate nu își fac datoria, nu acționează cu răspundere pentru redresarea situației.

Iresponsabilitatea s-a cuibărit, de asemenea, la CAP Ulmu, unde totala lipsă de preocupare pentru producerea, gospodărirea și folosirea rațională a furajelor a determinat administrarea de rații insuficiente, neechilibrate în elemente nutritive, cu consecințe grave pentru producție și reproducție. Și aici starea de întreținere a animalelor este precară, condițiile de zootehnie sunt necorespunzătoare, favorizând apariția și evoluția păgubitoare a unor boli. În această unitate se încalcă cu totul nepermis regulile de creștere a vițelilor, a vițelilor de reproducție și nu se asigură animale din prăsilă proprie pentru înlocuirea vacilor îmbătrânite și slab productive. Nu este deci de mirare de ce la CAP Ulmu se realizează doar 0,4 litri lapte marfă de la o vacă.

În același perimetru al neglijenței se înscrie CAP Juguareanu.

De ani în șir, aici persistă o crasă neglijență în privința creșterii animalelor. Deficiențele s-au accentuat în mod îngrijorător. Consecința: producția medie zilnică însă continuă să fie sub un litru de lapte pe fiecare vacă furajată. Animalele sunt slabe, neingrijite, hrănite total necorespunzător, rațiile furajare administrate fiind la limita necesarului pentru întreținerea funcțiilor vitale. Nu se urmăresc animalele bolnave și nu se tratează diversele afecțiuni. Padocurile sunt pline cu noroi și băltoace.

Neglijențele grave există și la CAP Zăvoia. Aici pot fi întâlnite animale slabe, neșălate, nehrănite corespunzător, neadăpate la timp. Nu se execută controlul sanitar-veterinar al efectivelor, nu se izolează la timp animalele bolnave, iar tratamentele sunt aplicate cu întârziere, fără eficiență. Și, în timp ce factorii de conducere din această unitate au atitudine pasivă, nivelul producției de lapte continuă să fie sub orice critică: doar 0,8 litri pe vacă furajată. Cauza principală este lipsa de preocupare pentru producerea și folosirea eficientă a furajelor pentru desfășurarea unei activități normale în sectorul zootehnic. Multe vaci continuă să fie infecundate, activitatea de reproducție fiind deficitară. Ca urmare, anul trecut indicele de natalitate a fost de numai 48%.

Iată o serie de neajunsuri de neamnis, care trebuie grabnic și în totalitate lichidate. Îmbunătățirea radicală a întregii activități din cadrul sectorului zootehnic trebuie să constituie principala sarcină pentru conducerea de ferme și unități, pentru toți lucrătorii zootehniști. Ce ce sunt antrenati în procesul de producție din zootehnie trebuie să fie animați de un nou spirit de muncă, să dovedească atitudine hotărâtă față de lipsuri, să manifeste o permanentă preocupare pentru înțelegerea ordinii și disciplinei. Cel mai bun mijloc de a înțelege necesitatea redresării zootehniei este de a face treabă.

Înainte [jud. Brăila], nr. 9.910/1989

RESTITUIRI

Minoritatea maghiară din țările vecine – în vederile comuniștilor reformatori de la Budapesta

Către Ministerul Afacerilor Externe
Urmare la tg. noastră nr. 021038/22.05.89, privind intrinsecul de la Szeged a „cercurilor reformei” din cadrul PMSU, vă prezentăm principalele prevederi ale proiectului „platformei mișcării cercurilor reformei”, dată publicității în cursul zilei de 23 mai, după cum urmează:
(...) 2. Conducătorilor PMSU, care nu au dovedit sensibilitatea necesară față de problemele destinului național, le revine o mare răspundere, însă și orânduirea economică, politică și socială a „statului partinic” dovedește, în sine, în mod inevitabil, o incapacitate structurală de funcționare.
Iesirea din criză poate fi garantată numai de un program reformator, care să vizeze întregul model și care să se extindă la toate sferile societății: ale economiei, politicii, infrastructurii, vieții și gândirii. Partidul trebuie, „să se retragă” din stat, administrația acestuia urmând să fie înfaptuită de PMSU. Se impune o reformă cuprinzătoare a administrației de stat. Partidul trebuie să se angajeze în apărarea valorilor fundamentale ale omului și societății, a libertății individului, democrației, libertății de expresie, siguranței sociale și a familiei, a sănătății, științei și unui mediu ambiant sănătos. Trebuie sprijinite și întărite formele autoconducerii societății civile. PMSU trebuie să regăndească prin prisma intereselor universale ale individului și ale națiunii, internaționalismul și solidaritatea internațională. El trebuie să se fundamenteze pe baze raționale, acțiunile sale urmând să fie călăuzite de interesul național. Partidul trebuie să-și asume răspunderea pentru maghiarizarea din alte țări și pentru destinul minorităților din Ungaria. (...) 3. Vornbind despre bazele reformelor economice, în document se arată următoarele: Necesitatea schimbării sistemului economic prin modificarea radicală a mecanismului politicilor economice externe și, înainte de toate, a conținutului și formelor colaborării CAER, reforma sistemului de proprietate, transformarea acesteia într-o proprietate pluralistă, echilibrată, care să consolideze piața, finanțarea cheltuielilor statului într-un mod care să permită controlul acestora, crearea unei piețe moderne a banului și capitalului (sistem bancar competitiv, societăți pe acțiuni etc.), crearea unui sistem corespunzător de asigurări sociale, modernizarea radicală a activităților economice ale statului (conducerea economică, sistem financiar, apărarea pieței, administrarea averii statului); transformarea agriculturii într-o ramură competitivă la nivel mondial.
4. Problema-cheie a reformei economice o constituie reforma proprietății. Actualele proiecte de modificare a legii proprietății pământului sunt inacceptabile, întrucât prevăd o reformă voalată și împărțirea averii sociale între indivizi care nu vor ști s-o administreze. Aceasta nu ar face decât să consacre monopolurile din sfera proprietății existente în prezent, împiedicând acțiunea legilor pieței și crearea unei piețe adevărate a capitalului. Legea proprietății va trebui să dispună cu privire la viitorul întreprinderilor de stat și cooperatiste, sistemul administrării averii statului, garantarea împotriva concentrării monopoliste a proprietății, ca și asupra proprietății sociale și funcționarea pieței capitalului.
5. PMSU se află el însuși într-o criză gravă și restructurarea sa internă nu ține pasul cu transformările sistemului instituțiilor politice, care au început deja.
Partidul nu are în prezent un program politic național corespunzător și nu dispune de o conducere autentică și de o masă de membri capabili de acțiune. PMSU trebuie să se transforme dintr-un partid de cadre și de clasă într-un partid de orientare marxistă și de stângă al comunității. El trebuie să se bazeze pe valorile mișcărilor sociale ale secolului XX și ale gândirii burgheze progresiste. Partidul trebuie să renunțe la centralismul democratic, activitatea sa

amintiri

I.C. Craiova producea îmbrăcăminte accesibilă tuturor buzunarelor românilor

Menuet

ORIZONTAL: 1) Schimb plăcut de cuvinte care ține de urât. 2) li determină pe unii să fie atât de plini de ei – loc care permite o grilă cu închideri și semiînchideri. 3) Piesă aflată de obicei lângă cal – Un fel de schimbare la față. 4) Cu el mai bine nici că se poate (pl.). – Sufocant prin pădurile tropicale. 5) Cuvânt rostii la o adunare – Fentă derutantă care te prinde pe picior greșit. 6) Apusenii României – Antrenorul unor foarte mari jucători (od.). 7) Dată după sprânceană (pl.). – Notă de trecere. 8) Nume feminin oriental. 9) lepure cu două picioare – Parte de vorbire la timpul trecut. 10) Întreprător de contact pe principiul separării absolute.

VERTICAL: 1) Face ca oamenii să-și vadă numai de propriile lor interese – Steagul păcii care pune capăt ostilităților. 2) Una care creează multe neplăceri. 3) Exagerare care poate să te coste mult – A practica un joc cu fente. 4) Întâlnire de știință și artă. 5) Specialitate de ulei – Activitate de vârf în fotbal. 6) Pământul moale a unui liman! – Tip de învățământ la nivel superior (fem.; pl.). 7) Organ de îndrumare și control – Depășit la timp. 8) Extreme la o lansare în adâncime (sg.). – Reuniuni ale grupelor studențești. 9) Lopătar ajuns în pragul morții – Cules de pe marginii! 10) Etalată la paradă – Post de prim ajutor medical.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									